

D. Paschal.
Richar.
Laur.
Guarric.
Abb.
Maria sponsa est unica sponsi.

sic fatuæ, ad quas alludit Apocalypses authoritas, ut innuit D. Paschalis lib. 11. in Marteum. Si Sponsa sit Evangelica, sive Apocalypticæ; sponsa illa Maria est (ex Richardo Laurentino lib. 6. de laudib. B. Marie, col. 412. littera C, & D, & Guarrico serm. 3. de Assumptione,) uxor illa Agni Deipara est. At cur, & ad quid lampade præparatur? Quámne lampadem assumit ad lumen, ubi Agnus est in cœlo lucerna? Ergo si Maria adhuc cœlum intrans, in seipsa lampadem inextinguibilem portat ad cultum, aut nullum emittet Mariana lucerna lumen, aut illâ in civitate Agni flammea supererit lampas? Merherclè cœlum habens pro sua lucerna Agnum illuminantem indefectibiliter omnia, quodammodo lampade indigebat Maria ad accidentalem fulgorem ad illustrationem Empyreis; non quidem essentialiter, aut pro tempore nobis commensurabili; sed mysticè & spiritualiter. Audivisti Joannem vocantem Agnum, id est Christum, cœlestis Jerosolymæ lucernam & lampadem, cap. 21. vers. 16. Audi etiam eundem Vatem cap. 5. vers. 6. hanc quasi extinctam intueri lucernam. Et vidi Agnum stantem tanquam occisum: Christum scilicet in cœlis redempcionis vulneribus insignitum Joannes intuebatur ut Agnum, non adhuc occisum, sed necem quam pro hominibus obtinuerat, representantem & cœlitibus memorantem. Ergo si lucerna cœli est Agnus, cuius lumine justi quoque quoad corporum illuminationem beantur (si quæ nunc corpora in cœlo sunt, & quæ post resurrectionem cum illo regnabunt,) & Agnus tanquam occisus est visus; profectò ejus lucerna quodammodo visui hominis apparuit extincta, prout extinctionem Christi lampadis rememorabat in Cruce. Ergo ut non solum Maria in Calvaria monte lampas sit ardens & lucens ad Militantis illuminationem Ecclesiarum, sed etiam Triumphantis, dum cœlum in Assumptione petit, lampas inextinguibilis nuncupetur, ut semper civitas illa, quæ Sole, aut Lunâ non eget, quia ejus lucerna est Agnus, inextinguibili rutilat claritate, etiam tunc quando Agni lucerna quasi extincta hominum memoriæ, & intuitu

D. Bernard.
Virginis, Cyriulum homil. 6. in Nestor.
Damascenum orat. 2. in dormitione.
Marie, & alios, hoc epitheto inextinguibilis, ardenterissima lampadis, Mariam collaudare, non in ejus Conceptione, Nativitate, Præsentatione, Purificatione, &c. Sed in ipsius Dominæ ad cœlos Assumptione: ut lampade Mariana cœlos illuminante, nunquam illius civitatis lucerna Mariæ ad tempus possit extincta hominibus aut Angelis apparere. Nulla in lumine primævæ lucernæ Agni unquam potuit, aut reperiri potest vicissitudinis obumbratio, cuius æterna lux, & perenne lumen essentialiter inextinguibile terrenos atque cœlestes illuminat orbes: ast quia ab homine Agnus ille (qui cœli lucerna est) tanquam mortuus aut occisus in cœlis est visus, & lucerna ejus quandoque veluti extincta comparuit; Sponsa ei cum lampade præparatur, & uxor adjungitur, quæ semper in cœlis inextinguibilis sit lucerna, ut Agni lucernâ semilucente, Maria lampas, etiam coram Agno homines illuminet & Angelos. Huc accessitus loquatur D. Bernardus in fine sermonis 2. de Assumptione: Processit igitur gloriosa Virgo (inquit ille) cuius lampas ardenterissima ipsi quoque Angelis miraculo fuit. Clarius enim ceteris rutilabat, quam explevit oleo gratia pre participibus suis Christus Iesus Filius ejus Dominus noster. Assueti Cœlites Agni inaccessible lumine, mirantur dum Maria lampas fulgentissima cœlum intrat, & quasi de novæ lucis miraculo stupent & portento; quasi cœli claritas extensivè plus luceret irradiante in æthere lucernâ Deiparæ. Et quid mirum, si Maria Dei civitas est, & lucerna ejus est Agnus? Profectò lux lucerna Agni & Maria lampadis una, & quasi indivisibilis estimanda est. Proverbiorum cap. 20. vers. 27. secundum varias lectiones: Lux, Fax, Lucerna Domini, Spiraculum hominis. Raymundus Jordani legit: Lucerna Domina, id est, Maria, &c. quia peccator per eam respicit spe venia & gratia, &c.

dirimendaque lite. In omne judicium,

legit textus, ut litteraliter nullum judicij genus excludat, nec regimen eius, quæ Regina, Domina, & judex erat universi Hebræorum populi. Numquid non erant in Israël viri prudentes, litterati, senesque consilio divites? Ecce omne judicium Israëlis Debboræ committitur, ut judicis unicæque Reginæ? Si etiam simul cum Debboræ Regina & judice erat quoque Barac populi judex, ut opinatur Bonfrerius Iudicum 4. ad vers. 4.

Jacob.
Bonfr.

cur non ad Baracum, sed ad Debboram omnes Israël filii confluabant ad lites dirimendas, consiliaque pro feliciori

eventu mutuanda? Quia Barac (Domino inspirante) speciali quadam reverentiâ Debboram ut Prophetidem

Debboræ
cur, Baraca
judice vi-
rente, uni-
versi fuerit
Hebrei po-
puli judi-
cissimæ

& Imperatricem populi colebat, qui dignoscens mulieres in misericordiam esse propensiores viris, ab ea

omne judicium in æquitate obtainendum pè expectabat, ut potè ab heroi-de, quam Dominus Deus suo Sancto-Spiritu refulgerat, & ornarat. Hinc

Hugo
Cardinalis

figuratè in hoc Debboræ spiritu prophetæ, judicium finale subindica-tum agnovit Hugo Cardinalis, qui ad prædictum Judicum locum sic fa-

Cardini-

tatur: Debboræ fuit Prophetæ, quia Scriptura bonis prophetat vitam æternam, malis pœnam æternam. Ioannis 5.

80.

dicitur: Venit hora, &c. Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vita, qui verò mala egerunt, scilicet culpe, finaliter in resurrectionem ju-

dicii, id est damnationis.

Ex quo enim Debboræ Sanctissime extat Deiparæ Mariæ typus, & illius imperium Reginæ, & Imperatricis æquum judicium, finale judicium præsignat, Ba-

Ba-

raco duce; Maria jam sanctissimæ spiritualis populi Israël Reginæ & Domini speciali judicandi Angelos & homines authoritas à suo Filio sibi

Eccles. in
Antiph.

specialiter commissa præsignata dig-noscitur, & in judice Debboræ elutet atque coruscat.

Quis est, qui non veneretur Ma-

D. Ephr.
Ave

riam uti Reginam cœlorum & Ange-

Eccles. in
Antiph.

lorum: Dominam supernorum civium, & cunctorum Fidelium? Nullus est, qui Mariam labris aut corde non

R. P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

cum Ecclesia Virginem honoret &

H Ave

oret: Ave Regina celorum, Ave Do-

Ave

mina Angelorum. Unde S. Ephrem de

Ave

laudibus Virginis, sic ipsam salutat:

ILLUSTRATIO VI.

PANEGRYCA.

Ad illa verba libri Iudicum, cap. 4. vers. 4. & 5. Quæ judicabat popu-lum in illo tempore, & sedebat sub palma: Ascendebantque ad eam filii Israël in omne judicium.

Angelorum Reginæ, superno-rumque Civium Dominæ Mariæ aliquod judicium de-disse videtur Dei Filius.

79.

OPULI Israëli judicem

P verè fuisse Debboram, jam

docuimus suprà in Exegeſi,

num. 1. ideoque D. Hierony-

mus tom. 1. in Tradit. Hebr. ad lib. 1. Pa-

ralip. ipsam filiorum Israël Reginam

fuisse, docere non renuit, sic scrib-

ens: Soror autem ejus Regina, id est

Bedan. Ita soror Reginæ, est Debboræ

uxor Barach, qui alio nomine Lapi-

doth vocatur. Cui subscribens erudi-

tissimus Olyssponensis Doctor Fran-

ciscus de Mendoza sermone 1. Epi-

phania, num. 1. & sermone 3. Quadra-

gesima, num. 4. Hebræorum Reginam

Debboram deprædicat, de qua in Vi-

ridario suo, lib. 6. orat. 9. subdit idem:

Reginam Debboram, moderatricemque

Hebrei populi agebat. Hoc ejus no-

men Arabicum satis perspicue indi-

gitat, Mudabbira, scilicet Domina,

sive Reginæ: quod quidem nomen ab

Hebraïca Debboræ nomenclatura fi-

lum trahit, ut vel in ipsa sui nominis

nota titulum Reginæ aut Domina, he-

roïs vigilantissima reportaret. De ju-

dicio enim Debboræ, ejusque in Israë-

litas imperio & jure, sic Arias ad c. 5.

Iudicum, vers. 15. scribebat: Ita effe-

ctum est, ut in hoc bello Debboræ Regis

locum tenere videretur, quam ideo

principibus, summisque virorum ordi-

nibus stipari decuit. Ad hanc Domi-

nam & Reginam in sui judicij thro-

no sedentem, sub palma, victorie

symbolo (ut vinceret, cum judicaret)

ascendebant filii Israël, tam senes,

quam juvenes, tam nobiles, quam

plebeii, ut omne sibi judicium assu-

merent pro cuncto obtinendo jure,

R. P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

58 Pars I. Illustratio VI. Panegyrica.

Ave Regina, ac Domina cunctis sublimior. Et infra: Ave Regina supernorum civium, & Domina Angelorum. Et quia maria non solum totius fuit humanæ naturæ Regina, ex Andrea Cretensi orat. 2. de Assumpt. sed etiam Domina, Imperatrix & Regina Angelorum; idcirco antonomastice Virgo Maria ab Ecclesia salutatur, Salve Regina, sine ullius regni assignatione aut imperii, immò nec vassallorum. illa fit mentio, cum Maria Domina & Regina nuncupatur, ut potè quæ omnis naturæ, tam Angelicæ, quæ humanæ clavum tenet & imperium, in latere supremi Imperatoris stans. Sicut enim Debba in imperio collega fuerat potentissimi Judicis & Ducis Barac, ad movendum castra, & discernenda judicia: sic Maria latus tenens dextrum supremi Regis & Judicis, uti Regina & omnium judicissa, cuncta in sua pietate disponit, facta omnium Regina Regum, & Domina dominantium. Merito de Maria sic Nigidius Siculus opusculo 4. serm. 1. dicebat: Beatissima Domina ac Regina & Imperatrix suprema Maria est collega summi Domini & Imperatoris::: Ut dicere ipsa possit, Ecce ego mitto Angelos meos. Et de ipsa: Quæ facit Angelos suos spiritus::: Regnare utique in nobis debet beata Virgo Domina. Hinc est, quod S. Bonaventura ex Augustino lect. 3. in Speculo, exprimens Mariæ super Angelos dominatum & imperium, scribit: Michael dux & princeps militia cœlestis, cum omnibus spiritibus administratoris, tuis Virgo paret præceptis in defendendis in corpore, & in suscipiendo de corpore animabus Fidelium specialiter tibi, Domina, die ac nocte se commendantum. Cum igitur Psaltes psalmo 44. ad litteram vellet Christi Domini imperium referre, ut potè Regis cœlorum, Angelorum & hominum, ipsum sex vicibus Regem appellando, ter pro Personarum Trinitate, & ter pro trino imperio & regno cœlorum, Angelorum & hominum: Reginam ei Mariam vers. 10. assignavit adstantem: Astitit Reginæ à dextris tuis; cui nullum assignando imperium aut regnum, æqualem Regi ditionem regali autoritate destinat. Ipsi enim Reginæ Cœlicolæ omnes, uti Angeli & Beati, terrigenæque filii hominum,

Eccles. in Antiph.

Nigidius Siculus

Maria est summi Imperatoris collega.

S. Bonav.

Maria omnia subsunt regna nisi suprema & unica Regina.

etiam qui Purgatorii carceris repagulis clausi meliora expectant, ejus adamussim obtemperant jussis, & unumquodque regnum suum sic Reginam alloquitur cum Marone Aeneid. 1. vers. 80. &c.

Tuus, ô Reginæ, quid optes Virgilius;
Explorare labor: mihi iussa capessere fas est:

Tu mibi quodcumque hoc Regni,
tu sceptra, Iovemque
Concilia: tu das epulis accumbere Divum, &c.

Ab eo enim regno, cuius Filius Maria dicitur Rex, ipsa ipsi simillima debet Reginæ nuncupari.

Propter è longinquo Reges Magi Regem puerulum adoratur: & cum jam stella ductrice optatum præsepi locum adirent, Matthæus cap. 2. vers. 11. refert, quod intrantes domum, invenierunt puerum cum Maria matre ejus, & procidentes adoraverunt eum: & aperte thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. Proni, curvatique terræ reges Deum latræ adorant cultu, & veluti supremo Regi aurum offerunt pro corona: dant aurum, non puerulo, sed Reginæ parenti, ut ipsum coronet; quia Jesus more puerorum adhuc propriis manibus coronas accipere, & sibi imponere non valebat. Ergo dum Regum agnosciunt & adoratur ut Rex, fiat hoc interventu Reginæ. Atqui cur anteà pastores festinanter ad Jesum invenientes, & invenientes Mariam & Ioseph & infantem positum in præsepio (Lucæ 2. vers. 16.) ipsum puerulum non adorant ut Regem, nec ullum ei regium præstitere cultum? In promptu solutio est. Pastores inveniunt Jesum positum in præsepio: Reges vero Magi intuentur, reperiuntque Jesum in ulnis & manuum Mariæ throno sedentem: qua positione, quo situ & Mariam ut Matrem infantis Reginam arguant, & puerulum Regem regum agnoscent, ut potè Regali in throno sedentem. Quando ingressi sunt Magi ipsum Infantem Maria super genua habebat, testatur Euthymius. Euthym.

Igitur si Maria, quæ Reginæ & Regis Mater, thronus regalis regibus appetat terrenis, ipsum tenet Regem in gremio; meritò per Mariam Regis regale solium Sapientes Chaldæi Jesum

81.

Matthæus cap. 2.

Aurum ad coronam Christi Reges offerunt in interventu Maria uti Reginæ, & Regis pueruli parentis.

Lucæ 2. 21

Magi cur Christum ut Regem adorant; & non sic pastores?

59 Maria DEBBORA mystica, &c. 59

Jesum adorant ut Regem, ac ei per Mariæ manus auro oblato, coronare exambiunt: quod rudes pastores invenientes Regem in præsepio non calluere. Maria dicitur proprius Dei thronus (loquitur noster Lyra super caput 3. Danielis, ad vers. 24) quia in gremio ejus sedet, quando recepit munera à Regibus. Igitur ex luminoso Regali throno potuerunt Magi, propter Reginam Matrem, infantem Regem dignoscere, colere & adorare: quod non sic facile fuit Pastoribus, qui Jesum infantem non nisi in præsepio jacentem humiliiter, sicut puerulos alios, videre: nec tantummodo Reges terræ cœlestem adoraverunt in Infantulo Regem, sed & venerati sunt Reginam proper Regem, & hunc per Reginam coluere.

Thronum Dei in cœlis vigintiquatuor Seniores aureis circumstant redimiti coronis, in vestibus albis, quæ innocentiam cum designant, dum Maria Thronus Dei est, non nisi ab innocentia comitari videntur. Variè de prototypo horum Seniorum sacri loquuntur Doctores. Sive enim Senes illi cum coronis designant Angelos, Apostolos, aut illustriores veteris Testamenti Cœlicolas, novique Beatos; omnis Sanctorum status sub illorum delineatur scheme, qui uti Reges cum coronis, & ut Judices apparuere sedentes coram supremo cœlorum & orbis Imperatore Deo. Sed quid fecerint isti Reges, inibi Iohannes cap. 4. vers. 10. refert: Et mittabant coronas suas ante thronum. Si procidentes adorant sedentem in throno Deum, ecce non signatum Regi suas submittunt coronas, sed throno, cum dicatur ante thronum? Cultum Deo, non throno datum confiteor: stylum loquutionis mysticè premo. Non dicitur quod Senes deponebant coronas ante sedentem, vel viventem in sæcula, quem adorabant, sed ante sedentis thronum, cui veluti coronas offerebant, ac si thronus dignior esset eis coronari, & regnum, quod tenebant, accipere. Quid si mysticè Dei thronus Maria est, ut cum Lyrano fuit dictum? Si Mater Agni stantis super thronum & sedē, ipsum humanitate coronavit, quæ mediante coronâ omnes fuere Reges illi redempti; non mirum, quod suas R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

ipsi coronas offerant throno, & ante ipsam sedem deponant, si sedes illa & Reges cœlestes coronas suas submittant. Deiparam figuratam S. Ildephonsum serm. 2. de Assumptione Mariae, cuius authoritate suffultus sic noster Daniel Agricola in Corona 12. coronarum B. Virg. Mariae, cap. 7. scribit: Ipsam enim omnes Sancti quodammodo coronant, suas ei victorias & coronas adscribentes, qua mediante, & per quam post Deum sciunt se coronatos: & hoc signatum est Apocalypsis 4. ubi Iohannes describit viginti quatuor Seriores praedientes ante sedentem in throno, & mittentes coronas suas ante thronum::: Eademque coronas suas in capite Mariae collocant, de qua suscepit humanam naturam Sanctorum omnium Corona, & coronata. Igitur post Deum, nec terrenæ aut cœlicolæ, qui regna tenent, aliam supra se Reginam & Dominam venerant & colunt, nisi Mariam cœlorum, Angelorum & cunctorum hominum Imperatricem? Vel à Conceptione jam Maria omnibus Regina & Domina innocentiae primævæ coronâ redimita veneranda extiterat mortalibus & cœlicolis: quod probant verba illa, quæ solent attribui D. Chrysostomo sup. Lucam D. Chrysostom. homil. de Annunciatione, ibi: Mittitur Gabriel Angelus, & egreditur de Rege ad Reginam, de Imperatore ad Imperatricem, de civibus cœli ad Dominam palati. Ergo ante Conceptionem Verbi, jam Maria à primo sui esse cœlitum & nostrum Regina erat, Imperatrix & Domina?

De præcepto Domini fecit ille peritissimus faber Beseelel arcam foederis, testamenti, sive testimonii, de imputribilibus Setim lignis, secundum cubitorum mensuram, latitudinem, & altitudinem, quam Moysi præfixerat supremus cœlorum Artifex, Exodi cap. 25. vers. 10. & cap. 37. Exodi cap. 25. vers. 1. sic: Fecit autem Beseelel & arcum, &c. Quam cum attenderet substantialiter consummatam, & auro purissimo intus & foris ornatam atque vestitam: Fecit illi coronam auream per gyrum, ut sequitur ibid. Ibidem. vers. 2. Nondum compleverat Beseelel propitiatorium, sive oraculum, H 2 locum